

Acceptatieprocedure asfaltgranulaat

Jaarlijks komt tussen de 3 à 4 miljoen ton asfaltgranulaat vrij.

De kwaliteit van dit vrijkomende asfalt kan sterk verschillen.

Civieltechnisch ligt de kwaliteit liggen tussen gefreesd materiaal dat direct volledig herbruikbaar is en granulaat met een te groot aandeel ander materiaal. Milieuhygiënisch bestaat het verschil uit het al dan niet aanwezig zijn van teerhoudend materiaal.

Asfaltgranulaat:

hoogwaardige grondstof

Dat vrijkomend asfalt waar mogelijk weer in nieuw asfalt moet worden verwerkt hoeft hier niet meer nader te worden toegelicht. Evenmin dat bij een te grote hoeveelheid vreemde bestanddelen een andere toepassing, bijvoorbeeld als gebonden wegfundering, moet worden gekozen. En tot slot mag teerhoudend materiaal niet worden verwerkt. Tot zo ver allemaal helder en duidelijk. De praktijk is echter minder eenduidig. Schoon asfaltgranulaat is een hoogwaardige grondstof voor nieuw asfalt. Hoogwaardig vanuit het milieubeleid. En het heeft een economische waarde. Daarom zijn heldere, lekvrije procedures zonder ruimte tot verkeerde interpretatie over verantwoordelijkheden noodzakelijk.

Controle bij inname

De asfaltinstallatie oordeelt over de acceptatie. Dus of de kwaliteit voldoet. De beoordeling van het aandeel vreemde bestanddelen is visueel mogelijk. De installatie draagt zelf de gevolgen van de acceptatie van partijen met een te hoog gehalte vreemde bestanddelen. Moeilijker is de beoordeling of er teer

aanwezig is. Zeker wanneer dit in kleine hoeveelheden, verdeeld over de partij, voorkomt. Snelle beoordelingsmethoden zoals de PAK-marker en UV licht geven alleen een indicatie over de aanwezigheid van teer met een PAK concentratie boven 250 mg/kg van het beoordeelde deel. Deze methoden zijn dus absoluut niet geschikt om zekerheid te verkrijgen dat de partij teevrij is.

Grote gevolgen

De acceptatie van een partij met teer verontreinigd granulaat kan voor de installatie grote gevolgen hebben. Deze ene partij kan een grote hoeveelheid schoon materiaal verontreinigen. Consequentie is dat bij de productie, de verwerking en de toepassing er niet meer voldaan wordt aan milieu- en arbeidshygiënische kwaliteitseisen. Deze milieueisen vormen de basis voor het clustercertificaat. Om helderheid en eenduidigheid aan partijen te bieden is een acceptatieprocedure uitgewerkt.

Procedure

De acceptatieprocedure start al ruim voordat de daadwerkelijke werkzaamheden beginnen. De wegbeheerder is verplicht de milieu-

hygiënische kwaliteit vast te stellen. De omvang van het daartoe uit te voeren onderzoek is afhankelijk van historische informatie en visuele inspectie. Naast het 'gewone' wegvak wordt rekening gehouden met 'risicovolle' vakken als bushaltes, opstelvakken, reparatievakken, aansluitingen, parkeervakken, reconstructies, vluchtstroken etc. Van elk 'risicovol' vak moet minimaal één boorkern worden onderzocht. Daarnaast moeten uit het wegvak zelf ten minste twee boorkernen worden genomen. Gedacht wordt aan twee kernen voor de eerste 500 m² en voor elke 500 m² meer één boorkern extra. Op eenvoudige wijze kan met de PAK-marker een eerste indicatie worden verkregen of er teerhoudende lagen aanwezig zijn. Op lagen die daarbij verkleuren is geen nader onderzoek noodzakelijk; deze moeten als teerhoudend worden beschouwd en worden afgevoerd naar een vergunde inrichting. Met de PAK-marker kan alleen de aanwezigheid van teer worden aangetoond, dus niet de afwezigheid. Daarom is aanvullend onderzoek nodig bij een negatieve uitslag. Op basis van het historisch onderzoek en de beoordeling van de boorkernen kunnen wegvakken worden samengevoegd tot partijen. De omvang in tonnen van de te verwijderen partij bepaalt het aantal te analyseren monsters. De verantwoordelijke partijen moeten dit aantal nog in detail vaststellen. Ook de analysemethode is nog niet formeel vastgelegd. De methode om eerst via DLC een eerste schifting in drie categorieën te maken en vervolgens te besluiten om op de middelste categorie (tussen 50 en 250 ppm) de analyse volgens HPLC uit te voeren, lijkt vooralsnog praktisch en verantwoord.

DLC Dunne Laag Chromatografie

Hierbij wordt het proefresultaat vergeleken met een standaard. Het resultaat is een semi-kwantitatieve beoordeling. Het resultaat is een indeling in drie categorieën: meer dan 250 ppm, minder dan 50 ppm en het tussenliggende gebied.

HPLC High Performance Liquid Chromatography

Bij deze methode wordt het bindmiddel geanalyseerd en ontleed in de diverse PAK componenten. Per component wordt het gehalte vastgesteld waardoor een kwalitatieve uitspraak mogelijk is.

Bij de opwerkingsmethode moet methyleenchloride (dichloormethaan) worden gebruikt om betrouwbare resultaten te verkrijgen!

Uiteraard moeten de analyseresultaten worden gerapporteerd en ondertekend. De opdrachtgever is verantwoordelijk voor de juistheid van de resultaten.

De uitvoering

Voorafgaand aan de uitvoering moet de opdrachtgever in zijn Veiligheid en Gezondheidsplan (V & G plan) informatie geven over de aanwezigheid van teer. Tijdens de verwijdering van teerhoudende lagen is adequaat toezicht vanuit de opdrachtgever en vakmanschap van de uitvoering onontbeerlijk. Ten eerste omdat de werknemers voldoende beschermd moeten worden volgens de eisen vanuit de ARBO wetgeving. De aannemer moet bij de verwijdering voorzieningen treffen om de gezondheid van de werknemers te beschermen. En dat gaat verder dan alleen het beschikbaar stellen van beschermingsmiddelen: deze moeten ook daadwerkelijk worden gebruikt.

De meeste werken kennen aansluitingen, kruisingen enz. De freesmachine is niet altijd in staat om alle hoeken en kanten mooi te verwijderen. Daarom zal altijd nagegaan moeten worden of er geen resten teerhoudend materiaal zijn achtergebleven. Die delen moeten alsnog worden uitgebroken. Ook bestaat de kans dat er tijdens de uitvoering

onverwacht teer wordt aangetroffen. Directe melding is dan vereist om de gevolgen vast te stellen.

In alle situaties is en blijft de wegbeheerder verantwoordelijk voor het onderzoek en afvoer van het asfaltgranulaat. De aannemer kan en mag deze verantwoordelijkheid nooit overnemen. Bij teerhoudend materiaal moet de opdrachtgever zich er van overtuigen dat het materiaal aan een vergunde inrichting wordt overgedragen.

Geen acceptatieplicht

De asfaltinstallatie is verantwoordelijk voor het inkoopbeleid. De ingekochte grondstoffen moeten van voldoende kwaliteit zijn om asfalt te produceren dat aan alle milieuhygiënische en civieltechnische eisen voldoet. Dit heeft voor asfaltgranulaat tot gevolg dat bij twijfel aan de kwaliteit aanvullend onderzoek verlangd kan worden. De installatie kan op eigen initiatief of vanuit de milieuvergunning aanvullende eisen stellen.

Bijvoorbeeld een HPLC onderzoek in plaats van een DLC beoordeling. Ook kan de installatie aanvullende eisen stellen aan de gradering, de korrelvorm of de samenstelling.

Formulier als hulpmiddel

De asfaltinstallaties hebben inmiddels de eisen aan asfaltgranulaat geformuleerd. Om helderheid en eenduidigheid voor opdrachtgevers (aanbieders) en installaties (ontvangers) te verkrijgen is vanuit de clustercertificering een acceptatieprocedure opgesteld. Daarbij is een (concept) formulier met toelichting uitgewerkt waarop de relevante gegevens over de partij overzichtelijk kunnen worden ingevuld.

Dit formulier is via VBW-Asfalt aan te vragen.

De installatie kan om wat voor reden dan ook aangeboden materiaal weigeren. Deze weigering hoeft niet gemotiveerd te worden!

Voorstel voor een te hanteren schema

